

Як ми до Генки ХОДИЛИ

Ярослав Стельмах

Пішли ми якось у гості. До Генки. Він нам двері вичиняє з відром у руці. І в коридорі підлога мокра.

- Ой, - ми кажемо, - в тебе так чисто! А де ваш килимок, щоб ноги витирати?

А він:

- Знаєте, хлопці, я оце щойно в квартирі прибрав, бачите, навіть підлогу помив. У мене зараз просто стерильна чистота.

- Так що ж нам зайти не можна? - я питаю.

- Зайти можна, - він у відповідь, - але я килимок поправ, і мені, е-е-е, не хотілося б, е-е-е, щоб ви його зразу забруднили.

- Ну, то почеши його над ліжком. - Митько каже, - і милуйся. Ходім, Сергію.

- Та що ви, хлопці, що ви! Витирати ноги можна, але я хотів, щоб мама з роботи прийшла, подивилась, як усе чисто в мене, навіть килимок, і пораділа, а потім ви уже витирайте ноги скільки завгодно. Хоч цілий день витирайте - мені не школа.

Митько питає:

- Що ж нам отак під дверима стояти, поки твоя мама прийде?

- А ви краще ноги он об отой килимок витріть. Він же сухий.

Ми підійшли до сусідського килимка й стали витирати ноги, щоб Генчина мама пораділа, який у неї син, але в цей час сусідські двері відчинилися, й ми побачили дядечка - в окулярах і високого.

- Ви до мене? - спитав дядечко.

- До... До вас, - збрехав Митько й озирнувся на Генку.

- Прошу, заходьте! - посміхнувся дядечко, але ми так і стояли на тому килимку, думаючи, що ж нам сказати (чи, може, краще втекти?) - і весь час при цьому човгали ногами.

- Заходьте! - повторив дядечко, і ми зайшли.

- Ну, чим можу... - почав було він, але Митько його швидко перебив.

- А у вас металобрухту нема?! - закричав він.

- Нема, - здивувався од такого крику дядечко.

- А макулатури?! - ще голосніше закричав Митько.

Я зрозумів, що то він кричить од розгубленості, але ж дядечко цього не знав. Він трохи одійшов і сказав: - Та ти, хлопчику, не горлай! Я не глухий! - Потім глянув на нас крізь окуляри і додав: - А макулатуру можете забирати, - і повів нас на кухню.

Там він заліз на табуретку й став діставати з антресолей цілі стоси якихось журналів, списаних аркушів паперу.

- О, як чудово! О, як чудово! - понуро повторював Митько. - Ми принесемо більше за всіх!

Насправді ж ніякої макулатури нам не треба було. Бо в школі ми її збирали минулого тижня, і тоді нам ніде у квартирах багато не давали. А тепер, коли ми просто не знали, що з нею робити, дядечко викладав усе більше й більше, і приказував:

- Добре, що ви нагодилися. А то накопичилося за кілька років, ніяк не зберуся викинути.

- О, як чудово! - дедалі сумовитіше повторював Митько. Зрештою я не витримував.

- Знаєте, ми стільки за один раз не донесемо.

- Ох, і то правда, - засміявся дядечко. - Щось я захопився. Ну нічого, прийдете ще.

Ми вийшли за двері й звернули до Генки, але дядечко гукнув:

- Куди ви? Ліфт он там!..

Ми вдали, що йдемо до ліфта, почекали, доки дядечко зачинить двері, і навшпиньках, тримаючи перед собою по здоровенному оберемку, прокралися до Генчиних дверей.

- Дзвони! - сказав я Митькові.

- Краще ти!

- Як же я подзвоню, коли в мене руки зайняті?

- А в мене, по-твоєму, вільні?

Ми постояли деякий час під дверима. Можна було постукати ногами, але ми боялися, що вийде дядечко, а покласти папір на підлогу просто не здогадалися. Я спробував подзвонити головою, звівшись навшпиньки, але тільки вдаривсь об одвірок. Тоді я спитав у Митька:

- Що ж, ми довго так будемо стояти? Ходімо краще.

- Давай хоч мотузку в нього попросимо, - відповів він. А потім додав: - Поклади свій папір на мій і подзвони.

- А ти втримаєш?

- Постараюсь!

Я поклав свій оберемок на Митьків, - він аж похитнувся, - і подзвонив.

Клацнув замок, і тут я побачив, що Митько притулив отой здоровенний стос до дверей, щоб легше тримати.

- Зараз я тобі поможу, - сказав я, але в ту ж мить двері відчинились і мій друг разом із усією горою макулатури повалився на Генку.

Почувся одчайдушний крик, я аж заплющив очі. А коли розплющив - на вже висохлій підлозі в купі журналів і всякого паперу лежали Генка й Митько.

- Ви що, збожеволіли! - став кричати Генка. - Що ви мені з квартири зробили! Я старався цілий день, прибирав! А ви! Що мені тепер мама скаже?

Тут він замовк і глянув кудись через моє плече. Я теж озирнувся. У дверях стояла Генчина мама і оторопіло дивилась на підлогу, завалену паперами, які сусідній дядечко накопичував кілька років. Добре, що ми не все забрали, а то купа була б куди більшою...

- Це не я, мамо! - заскиглив Генка. - А вони. Я все прибрав.

- Атож, - сказати тоді ми з Митьком. - Генка все прибрав, слово честі.

І ми навперебій стали розповідати, як прийшли до Генки і яка в нього була стерильна чистота, що він навіть пускати не хотів і відправив витирати ноги до сусідського дядечка, щоб вона, тобто мама, пораділа... І як дядечко дав нам стільки макулатури, що ми тепер просто не знаємо, що з цією макулатурою робити, бо в школі її зараз не приймуть - адже збір макулатури був минулого тижня...

Але не встигли ми розповісти все до кінця, як Генчина мама стала сміятись, і що далі ми розповідали, то дужче вона сміялась.

- Ох!.. Ноги витирати!.. До Петра Миколайовича (це, виявляється, дядечка так звати). Щоб килимок!.. Не забруднити!..

А потім, коли вже вдосталь насміялась, дістала якусь газету і говорить:

- Ось тут адреса приймального пункту. Збирайте свій папір і здавайте його - Генка вам допоможе. А за це вам датують хорошу книжку.

Ми хутко зібрали все у два стоси, перев'язали кожен мотузкою і поїхати трамваем за тією адресою. Там ми здали макулатуру, а натомість

одержали талончики, і ще нам сказали, в який книжковий магазин ці талончики треба одвезти.

Ми сіли в тролейбус, приїхали в магазин, і нам видали казки Андерсена в двох томах.

- Пхе, казки, - сказав Генка. - А у вас про шпигунів не видають?

Йому відповіли, що про шпигунів не видають, і ми поїхали назад. У тролейбусі Генка почав читати першу книжку, і вона йому дуже сподобалась.

- Дайте мені почитати, - попросив він, - а ви поки другу будете! А потім обміняємось.

- Так це ж не про шпигунів, - сказав Митько.

- Нічого, вона теж цікава.

- Нехай прочитає, - сказав я. - Адже якби не Генка, то в нас жодної не було б.

Ми дали Генці одну книжку, а потім поїхали до мене й весь вечір читали казки Андерсена, і вони нам теж дуже сподобались, хоч деякі з них ми вже знали. Але все одно ми і їх поперечитували також.

- Треба й дядечкові дати прочитати, Петрові Миколайовичу, адже це його макулатура.

- Правильно! От обміняємось з Генкою, а тоді одразу обидві йому занесемо.

Тож тепер ми зовсім не шкодуємо, що все в нас так вийшло.